Последњи број (34.) у сезони 1932-1933 г.

Културно наслеђе Србије

Крајем јуна 1933 г. — 2 динара

ПОЗОРИШТЕ

Г-ђа Ксенија Роговска-Христић

ЦЕЛУ ЕВРОПУ

Програме свију Европских станица може слушати код своје куће сопственик PHILIPS SUPER-INDUCTANCE пријемника. Одличан квалитет, највернија репродукција као и велика селективност су главне одлике наших super inductance пријекамника

Super-Inductance

Необавезан преглед апарата код наших трговаца

PHILIPS RADIO

ПРВО ГОСТОВАЊЕ ЗАГРЕБАЧКЕ ОПЕРЕТЕ

Č II-3

Juni 1933 38

Александар Бинички,
вођа и редитељ загребачке оперете

На дан 8 јула почиње у новој великој летњој дворани Гардијског Дома у Топчидеру гостовање целокупног оперетског ансамбла Загребачког народног казалишта, који је данас, у овој грани ведре и лаке уметности, свакако први и најбољи у целој земљи. Загреб је још давно пре рата имао одличну оперету, коју је публика нарочито волела и ценила и поред озбиљне опере. После рата, када је Загреб добио и другу позоришну дворану, најпре провизорно Казалиште у Тушканцу, а доцније данашње Казалиште у Франкопановој улици, оперета је обновљена. Временом је изградила свој репертоар и ансамбл и постепено досегла потпуно европски ниво.

Репертоар Загребачке Оперете, за њено прво гостовање у Београду, одабран је најпажљивије, тако да се на њему налазе дела, која су у Загребу постигла по тридесет до педесет извођења. Међу првима, имаће београдска публика прилику да чује једну оперету, која би се с правом могла назвати и комичном опером, а то је оперета „Барун Тренк", од бившег дугогодишњег директора и првог диригента Загребачке опере, недавно преминулог проф. Срећка Албинија. Ово је дело, још пре рата, са сензационалним успехом изведено на свима важнијим европским позорницама, од Беча и Лајпцига до Лондона, доцније у Америци, па чак и у Аустралији. У овој оперети приказан је љубавни конфликт између једне дворске даме царице Марије Терезије и баруна Тренка, „злогласног" команданта славонских пандура, из средине XVIII столећа.

Један од најпопуларнијих савремених композитора, Ралф Бенацки, заступљен је са своја два веома ефектна дела и то: „Три мускетара" и „Бели коњ", док ће се од младог берлинског композитора Паула Абрахама изводити „Викторија", а од његовог колеге Теа Макебена, историјска оперета „Дибари". Чески композитор А. Грин, заступљен је својим одличним делом „Чески му-

SUNTOL

течна маст за чишћење и одржавање паркета

Четкање непотребно!

Изванредан трајан сјај

Добија се у бољим колонијал. радњама

BITI LEPA NIJE VIŠE TAJNA

i vaše će lice biti stalno belo nežno, čisto i privlačno, upotrebom

„MARQUISE" KREMA

spravljenim sa čistom esencijom od krastavaca i garantovanim **bez žive.** Cena tegli DIN. 12.— za dnevnu i večernju upotrebu. - Depo: **Parfimerija „Marquise" Kralja Milana 41. Beograd.**

зиканти", а бечлија Франц Лехар својом „Земљом смешка". Коначно, изводиће се последња и најновија загребачка оперетска премијера „Џим и Џил", од енглеских аутора Елиса и Мајерса.

У свима овим извођењима суделоваће комплетни загребачки ансамбл од преко 60 особа, т.ј. сви солисти, хор, балет и техничко особље. Загребачка оперета доноси са собом и потпуну сценску опрему, т.ј. костиме и декорације, тако да ће изведба и са те стране бити на потпуној висини.

Артистички вођа трупе и редитељ свију наведених дела је г. *Александар Бинички*, који је већ годинама душа загребачке оперете као њен главни редитељ, а уједно и сјајни комичар. Од дама се истичу: примадона, гђа *Мила Поповић-Мозингер*, која пева „Викторију", краљицу Ану у „Три мускетара" и Јосипу Фогелхубер у „Белом коњу". Млада и необично талентована певачица гца *Ерика Друзовић*, иначе је редовно запослена у опери, а у оперетама пева наслојну партију „Дибари", затим у „Ческим музикантима" и у „Три мускетара". Млада примадона *Нада Ауер-Кениг*, пева главне партије у „Баруну Тренку" и „Земљи смешка". Субретне партије, у готово свима оперетама певају одличне певачице а уједно и играчице *Марица Лубејева* и *Маргита Дубајић*, док све улоге „комичних старица" игра *Мицика Жличар*. Од мушких чланова наступиће и четири оперско-оперетска тенора. Ту је први тенор загребачке оперете *Милан Шепец*, носилац многих главних партија, затим, познати бивши члан београдске опере *Никша Стефанини*, који

Дејан Дубајић,
игра у комичним улогама

Маргита Дубајић,
одлична субретна певачица

L.T. Piver

PARIS

Parfumeur

Poudre „Rêve d'or"

Parfum „Rêve d'or"

Lotion „Rêve d'or"

Читајте!

„РАДИО БЕОГРАД“

једини домаћи часопис за радиофонију

Излази сваког петка
Цена једном броју 3 д.

Тражите бесплатни угледни примерак од издаваче штампарије „Планета“ Београд, Ускочка ул. 8. Телефон 20-714.

Милан Шепец,
први тенор оперете

пева велику насловну партију „Баруна Тренка“, па онда млади тенор *Слободан Живојновић*, који је нестодобно и одличан и елегантан играч, као и млади певач *Густав Ремец*, са својим ванредним лирским тенором. Све комичне партије играју познати одлични глумци, певачи и играчи: *Дејан Дубајић* и *Владимир Мајсенић*, који су, уосталом, београдској публици још од раније добро познати. Сем наведених, суделоваће и Душан Митровић, Звонимир Ткалец и Мартин Матошевић.

Све претставе дириговаће млади и темпераментни диригент Ђорђе Вајић, апсолвент загребачке Државне Музичке Академије, који у последње две године диригује готово свима оперетским претставама у Загребу.

Великог учешћа у свима претставама узеће и балет, било као герлови, било у модерним и класичним играма. Све балете саставила је примадона и шеф балета загребачке опере, ***Маргарета Фролан***.

Мила Поповић-Мозингер

Слободан Живојновић

Тражите свуда само ТУ-ТОКС ТУ-ТОКС ТУ-ТОКС

„БАРУН ТРЕНК“

ОПЕРЕТА ОД СРЕЋКА АЛБИНИЈА

Бивши директор загребачке опере Срећко Албини, који је недавно умро, написао је пре наново увежбаног извођења „Баруна Тренка”, у фебруару прошле године, следеће интересантне податке о свом веома успелом делу, које му је још давно пре рата пронело славу по читавом свету:

На крају сокака, тик уз „егзерцирилац”, где су некада Тренкови сержани муштрали пандуре, а касније цигани ударили своје колибе пјевајући: „Ој Жупанијо, мали Цариграду....!” — тамо сам се родио негђе у прошлом стољећу. — Давно, давно... Кречана кућа на три пенџера, са широким оџаком, шареном капијом. У авлији бунар, на њему ороз, који се шкрипећи окретао, кад сам, у поманьканьу врабаца, пуцао на њ флобертицом.

Дивно се проживила младост у Славонији, земљи племенитој. Мало лов, мало пливања на Сави и веслања, мало јахања на турском коњићу Али-у, мало свега, а пуно, пуно глазбе: циганске песме, тамбурање са воденица, кад увече пада мрак, пјевање жустрих момака и лијих цура и красних снаша по дану и ноћима. Па онда наш певачки збор виноковачких гимназијалаца: „У бој, у бој”, „Ој синци Звонимира”, „Цуричица мала”! Па онда прве композиције, изведене на „концертима са томболом и плесом” и „под особним равнањем складатеља”: мушки зборови, песме и тада модерна салонска музика властитог

Никша Стефанини,
игра са успехом Баруна Тренка

Нада Ауер-Кениг,
млада примадона оперете

Густав Ремец,
млади тенор оперете

Ерика Друзовић,
примадона загребачке оперете

PETIT PARIS

Restaurant
FRANÇAIS

Déjeuners et Diners

Musique tous les soirs

Ouvert tous les soirs
jusqu'a 3 heures du
matin

Birčaninova 17

Мицика Жличар,
игра „комичне старице"

производа, чак „Црни витез" опера у 2 чина за саме мушке солисте, збор и — потпуни тамбурашки оркестар, коју су требали извести пријатељи. Након небројених проба до јавне изведбе није никад дошло, јер су међутим ферије прошле и уметници се разишли у своју школу. Ја у Грац и Беч у гимназију и трг. академију на неутодан прекид ферија, тога мог правог живота. У школи једном, одликом, једном, једва поправком, већ према томе, како је преостајало времена и воље од вежбања и студија музике.

Коначно сам ипак оставио свако осигуравање егзистенције практичним знањем и скочио и другом ногом у музику — c'était plus fort que moi! — Сад је почело озбиљно, али је случај помогао и мени као сваком уметнику. Једном је требало заменити нагло обољелог капелника

„МЕТЕОР"

КНЕЗ МИХАЈЛОВА УЛИЦА БРОЈ 29

За летњу и бањску сезону велики избор

- Свиле у најмодернијим бојама
- Емприме у најмодернијим дезенима
- Креп марокен, Креп жоржет у свим бојама
- Бурет у постојаним бојама
- Фротир штофова за купаће мантлове у најмодернијим дезенима
- Летњих мушких штофова фреско у најмодернијим дезенима
- Веша готовог и по мери

Телефон 22-4-23

Преглед Слободан

Сцена из оперете „Бели коњ"

УМЕТНИЧКА СТОЛАРИЈА

ДРАГ. Р. БАРАЦ

БЕОГРАД, Краља Милана 8

Тел. 28-330

Израђује најбољи стилски и модерни намештај по сопственим нацртима, за најбоље уметничке столарске радове одликован у Паризу 1932, у Лондону 1933 г. Прима уређај за највеће виле и станове

Сцена из оперете „Три мускетара"

у Грацу. Из тамног гледалишта, где сам, протекцијом, смио слушати пробе, равно за диригентски пулт. И успело је — према оном Листовом рецепту, како човек постаје диригентом: стане за пулт и диригира! Кад је мој тадашњи претпостављени, први диригент опере Румпел, постао директором новосаграђеног казалишта у Загребу, дошао сам с њиме у Загреб и ја, срећан да крај театерске службе могу компоновати у домовини. Што је у мени пјевало и тражило уметничког изражаја, надао сам се, да ће наћи за више разумевања и допадања код мојих, него код туђих људи, који ће хладно просудити форму, и неће моћи да осете оно ведро наше народно, што сам љубио и чиме сам био прожет већ од најранијих дана. Певао сам онако, како сам осећао, а могу рећи, да су добри људи благо примили моје првијенце, мале пригодне композиције, а нарочито увертире „Пазлимир" и „Томислав", кантату за мушки збор с оркестром „Четири годишња доба", а у театру балет „На плитвичка језера" и оперу „Маричон".

Распуштањем опере г. 1901. није било више места за велике амбиције малог уметника, па је требало опет у велики свет. Камо? — У скромној самоспознаји ништа мање ни више него равно in medias res у центар музичке културе, у Беч, где је опет једном оперета била на врхунцу декаденце, — да им покажем, како треба писати оперету, настављајући тамо, где су били престали класици оперете Штраус и Милекер, па касније наши земљаци Суше и Зајц.

Тако сам се једног дана опет нашао у тамном гледалишту оног истог Карлтеатра, где су велики Суше и Зајц изнели своја гласовита, још и данас жива дела. У том дакле, гласовитом Карлтеатру пратио је сада гласни покус своје прве оперете „Набоб" мали Жупањац Албини. На кад су ми, дакле, дали прилике, да нешто кажем, ја сам их одвео у своју домовину, да им у тоновима кажем, како је добра, мила, љупка, а уз то јуначка и чврста душа мога народа, и како она сигурно може да предобије свачије срце кроз блиставо рухо њихове етике и културе. Ондје снажна, здрава природа, у души племенити људи, пуни темперамента и необуздалих, врелих осећаја, а тамо профињена цивилизација сванда, извана и изнутра рококо — хоће ли се то двоје снаћи? Злогласни и необуздани Тренк и дворска дама царице напили су се у истину.

Марица Лубејева,
одлична субрета оперете

У толико разних крајева и земаља, где је моја оперета „Варун

Предузеће за израду кофера и торбарских израђевина

МИЛАН Ј. СТОЈАНОВИЋ

Престолонаследников трг - Теразије број 38.

Телефон бр. 20-064

БЕОГРАД

Сцена из оперете „Чески музиканти"

Тренк" била приказивана, публика је рекла свој амен. Није то само ваљска форма, коју сам својим скромним умећем знао дати овоме делу. Била она добра или лоша, класична или застарела, из ње говори славенска душа, која је у мелодијама увек једнако проговорила и говорила. Немцима и Енглезима и толиким другим народима с једне и с друге стране велике воде, те је свуда била сусретана симпатијама.

У ономе граду, где је Фрањо Тренк — покој му души! — највише харао, у срцу Немачке, у Лајпцигу, био је „Барун Тренк" 1908. први пут приказан и брзо је продро на готово све остале немачке позорнице у Рајху и у Аустрији, а истодобно и у друге земље, па чак у Америку и Аустралију. У многим сам местима присуствовао било премијери, било којој каснијој изведби, па је било врло интересантно и забавно упознати разна схватања и интерпретације, које, колико-год су биле каткада особујне, нису нигде умањиле добар пријем код публике. Доживео сам и надасве сјајних представа, на пр. у Прагу, где је оркестар неописиво сјајно звучао под капелником Холечеком — он је као диригент такође почео на нашем театру у Загребу — сада у бечкој Фолксопери са оперним певачима под раднањем гласовитог диригента и композитора Землинског. Највећи раскош развијен је код изведбе „Тренка" у Лондону, где је у новоуређеном Валдорфер-театру „Тренк" изнешен потрошком од једног малог иметка у до тада невиђеној ваљској опреми, изведен такође са најбољим изабраним уметницима као на позорници тако и у оркестру, и целим штабом стручњака, који је иначе имао на располагање све, што је требало за

Сцена из оперете „Чески музиканти" (Мајхенић, Лубејева и Бинички)

што сјајнију изведбу и успех представе. Тренка је тада певао један уметник првога реда, који је неколико дана пред премијеру још у Ковент Гарден опери певао Ситфрида. И у другим су градовима главне партије биле увек у рукама одличних уметника, а многи оперни тенористи светскога гласа желили су да у тој „захвалној" партији могу наступити.

Ипак ми је најмилија изведба била код куће т.ј. у Загребу 1908. Таковом љубављу, као овде нигде нису били на делу, и она је остала незаборавна не само аутору него сигурно и ондашњој публици, која ће се, како се надам, опет истом наклоношћу наћи код садање ресурекције Тренка.

ГРАФИЧКИ
УМЕТНИЧКИ ЗАВОД

„ПЛАНЕТА"

Ускочка улица број 8
Телефон 20-714

Сцена из оперете „Бели коњ"

Сцена из оперете „Мадам Дибари"

Сцена из оперете „К белом коњу" (Маргита и Дејан Дубајић)

Сцена из оперете „К белом коњу" (Маргита и Дејан Дубајић)

РЕЗЕРВИСАНО

ЗА

ЈУВЕЛИРСКО-ЧАСОВНИЧАРСКУ ФИРМУ

ПЕТАР И. ЗАРИЋ

БЕОГРАД, КОЛАРЧЕВА УЛИЦА 6

Сл. Живојновић у „Белом коњу"

Мозингер и Живојновић

М. Шепец у „Белом коњу"

Е. Друзовић у „Мадам Дибари"

Власник и уредник: Сретен Ил. Обрадовић — Штампа „Планета", Ускочка 8